

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

Немачка и њени савезници

Оно што смо одавна предвиђали, на прагу је да се догоди. Чврсте везе које су постојале између Немачке и њених савезника, постају све лабавије. То потврђује, поред многих факата, и угледни немачки лист „Фосише Цајтунг“ који је недавно донео само наслов од једног уводног чланка који је цензура забранила. Тај наслов гласи: **Мотримо на наше савезнике!** Ово је прави догађај у Немачкој где је, у току целог рата, журналистика била веома слободна у третирању војних и политичких питања; што значи да последњи догађаји узимају по све рђав ток по Немачку и њене интересе. Ми смо и раније, аналишући последње војне и политичке појаве у свету, наговештавали да међу савезницима централних сила не постоји више она кохезија која их је раније тако јако спајала и сједињавала, али када се сада појављује тенденција и код немачке штампе да претреса ова питања, можемо унапред појмити и схватити какви се све случајеви не збивају иза кулиса негдашњих добрих пријатеља и савезника. Ми ћемо овде изнећи само неколико појединости.

Руска револуција је очевидно наговестила Немачкој постојању и чврсту одлуку руског народа да се, у друштву својих савезника, бори до дефинитивне победе. Сви немачки покушаји за сепаратним миром пропаше. Истовремено појављују се на светској позорници Северо-Америчке Савезне Државе које одлучно изјављују, да ће све своје силе употребити на то, да слома германски милитаризам. Кина прекида дипломатске односе са Немачком, велика јужно-америчка република Бразилија ужурбано се спрема за акцију противу Немачке, па чак и Мексико, коју су Немци сматрали за свога савезника, чини припреме да приђе на шим пријатељима!

На западном фронту англо-француска офанзива бележи сва одевне успехе, које не могу саречити

и зауставити кајзерове армије, што се види и из писања „Берлинер Тагблатта“ који вели: Догађаји који се развијају на француском фронту узели су различите обрте. **Догодили су се промене чије се последице не могу предвидети.** У земљи је несносна оскудица услед чега се појављују велики нереди, штрајкови и побуне, које се крваво угушују. Само у недавнашњим нередима у Диселдорфу пало је преко 200 војника и грађана, а има преко хиљаду рањеника. Социјалистички посланици, којих је преко стотину у Рајхстагу, гласали су противу свих накнадних војних кредита које је тражио министар војни на последњем састанку. Истовремено се појављује велика струја која тражи корените демократске реформе у свима слојевима социјалног живота Немачке, а с овим и велики протести противу даљег вођења рата. Народни посланик Ледебург оштро пребацује у скупштини да немачки народ показује велико стрпљење! „Фовверц“ и „Фосише Цајтунг“ веома оштро нападају канцелара „Франкфуртер Цајтунг“ тврди да нема више те силе, која ће моћи задржати демократски талас који се стално и нагло повећава у Немачкој. И тако Немачка, која је некада, са обежом охолости, газила преко грбине малих народа и држава, доживела је и дане својих пората.

Истовремено збивају се врло важни догађаји у Аустрији где је успех руске демократије извршио силан утицај на све потиштене народе двојне монархије. Један Аустријанац, који је ту скоро дошао у Швајцарску, изјавио је да су избиле врло значајне побуне у Маџарској и Ческој нагласивши да је руска револуција проузроковала велико незадовољство код свију народа и да је довољна само једна варница, па да се иззове и проузрокује државна катастрофа. И под импресијом ових догађаја, донео је бечки Кореспондент биро да се и аустро угар-

ска влада солидарише са програмом руске спољне политике, а „Фремденблат“ је био јаснији тражећи обуставу непријатељства и закључење часног мира без анексије!..

У Цариграду се дешавају учестви нереди под утицајем огромних пораза турске војске, која је изгубила целу Јерменску и Месопотамију, па шта више избиле су јаке диференције у младотурском комитету, што стоји у вези са гласовима о почетном доласку Султана Хаида, и још нешто. Ту скоро је и сам Талат беј изјавио у парламенту како се Турска радује гласовима који долазе из Русије где је оборен стари конзервативни режим.

Радослав, који је преко двадесет година водио у Бугарској најбесомучнију борбу противу Русије и који је са усхићењем говорио у Собрању како је храбра бугарска војска однела сјајне победе над диџлом руљом руских мужика, тај исти човек, изјављује у истом собрању и пред истом публиком како се он радује победи руске демократије, изражавајући истовремено наду да ће за Бугарску одпочети нова ера пријатељства са руским народом!

Као што се из овога види, немачки савезници, не водећи много рачуна о својем протектору, почињу давати такве изјаве, које се не подударују са кајзеровом политиком. Овој занимљивој појави треба тражити узрока једино у чињеници што Аустрија, Турска и Бугарска увиђају да се више не могу ослањати на бајонете германских армија и зато траже начина да сачувају бар своју кожу. Имајући све ово у виду, биће нам појмљиво, што је немачки цензор конфисковао неједан чланак који се почиње са речима: **Мотримо на наше савезнике...** Једна народна изрека каже: Новац привлачи пријатеље, сиромаштво их одбија. Тако је и моћ немачке војске привукла поменуте државе, које су за свој опстанак имале да захвале једино Немачкој, а сада када ова почиње узмицати на свима фронтима, све траже zgodног начина да спасу се.

НОВАЦ ЗА СРБИЈУ

— Рад нашег Црвеног Крста —

Прејуче смо објавили званичан извештај двају господина министара који су били у Женеви и прегледали рад нашег тамошњег Црвеног Крста. По томе извештају рад Црвеног Крста на испорукама новца, који појединци шаљу својим породицама у Србију, потпуно је исправан и марљив.

Сада тамо завршује рад и један члан Главне Контроле који је одаслан да стручно и потако испита стање рачуна. Као и господина министри и ово стручно лице изшло је, да је у бироу све у реду.

У испорукама било је застоја, али он није долазио услед кривица службеника Црвеног Крста, већ непријатељске зловоље, али је интервенцијом Међународног Црвеног Крста и то отклоњено.

Према томе отпадају сви гласови о тобожњим злоупотребама и проневерима у Црвеном Крсту.

Скреће се пажња и властима и праватним да обрате пажњу на оне који проносе такве лажне гласове, којима се уноси разумљиво нераположење, узнемиреност и сгорчење код људи који шаљу новац својима, одвајајући често и од уста, па чују да се он не доставља којима је намењен, већ злоупотребава.

Такве људе, који свесно или несвесно раде за рачун непријатеља, изазивајући депресију код оних који новац шаљу, треба достављати да се према њима примени законска мера.

Један такав тип ухаћен је у Женеви у том нечасном послу и он је већ добро што је заслуђио.

НЕМАЧКА И ТУРСКА

Намера канцеларова путовања

Швајцарски листови коментаришући пут канцелара за турску престоницу тврде да Бетман Холвег жели да разговара са члановима турске владе како би сазнао стварно расположење турског народа о продужењу рата.

Канцелар би хтео да обавести Турску о опасности једног сепаратног мира са непријатељем, и што би приморало немачку владу да попусти захтевима Споразума. Према томе пут Бетмана Холвега има политички карактер који немачка штампа крије.

Вест која је кружила у Берлину поводом намера турске владе да закључи сепаратан мир, дубоко је узнемирила политичке кругове који виде у овом очајном гесту смртан ударца за централне силе. Ко би био способнији од Бетмана Холвега да изврши притисак на Турску?

Италија и Србија

Посматрајући начин и тенденцију писања великог дела италијанске штампе о питању споразума између Италије и Србије у будућности, мора се признати да је до сада било тако рећи потпуно занемарено оно што је битно у питању а то је оно што сачињава прави интерес Италије. Срећно решење аранжмана о Јадранском Мору, ако се хоће да се ствар суда објективно, не лежи у томе да ли Италији треба да припадне већи или мањи простор на другој обали.

Хабзбуршке монархије, најкласичнијег контраста принципима националности, извора свега ужаса, треба да нестане! Ово треба да буде; ово је идеал сваког правог патриоте; без тога није могуће замислити ни праву победу, нити успостављање стабилног и трајног европског мира. Тако потпуно решење, извесно, је тежња свих савезника, а пре свих, Италије и Србије. Само уништењем Ау-

стрије може Италија постићи остварење својих праведних националних аспирација, као и своје војне превласти на Јадранском Мору и економског развоја на Балканском Полуострву. Тако исто за постигнуће свога народног уједињења уложила је и јувачка Србија, у борби противу Аустрије, све своје силе. Из великодушно проливене крви италијанске и српске ниће ће тријумф њихових светлих народних идеала и поставиће се основе за њихово интимније пријатељство и политичку солидарност.

Све, међутим, упућује Италију на то да се спријатељи са Србијом и са југословенским светом Највиши и, тако рећи, преобладајући њени интереси састоје се тачно у природној потреби за Италију, да она предузме наслеђе Аустрије и Немачке у свему, што се односи на индустрију и трговину с оне стране Јадранског мора, на Балканском Полуострву. Ти њени

битни економски интереси били су до скоро, на жалост, напуштени, због њеног положаја као савезнице централних сила. Треба да се зна, на пример страхан факт, да је 80 процената целокупног увоза у Србију, у времену веднашњем, падало на Аустрију и Немачку, а других 20 процената на све друге државе, већим делом на Енглеску, а само 2—3 процента, међутим, на блиску Италију. Утакло жалосним приликама налазило се економско развиће Италије на Балканском Полуострву до последњих дана! Да ли се жели да се и у будуће остане у таквом стању? То би извесно била лудост.

Добар смисао сваке здраве политике, прави патриотизам државника, дужност једне истински просвећене штампе, не могу апсолутно довести до циља захтевајући за Италију већи или мањи простор територија, већ пре у разборитом старању да се задобију битни економски интереси, старајући се да се успе да се здобије правичним и увиђавним поступцима приврженост, поверење, поштовање хвабре Србије, која је уосталом једини бдем противу германштине на Балканском Полуострву, једина држава тако истински либерална.

Италијани, на несрећу, познати мало лепе особине овога рода. Ретко ко зна, на пример, да је овај народ био увек усрдни обожавалац свега онога, што носи италијанско име. Уметност и књижевност италијанску љубили су Срби с правом пасијом од давнашњих времена. Најславнија дела италијанског генија, од божанственог Дантеа до јувачког Д'Анунција, налазе се код њих у најбољим прејодима. Херојску епопеју препорођаја и уједињења Италије глумили су Срби од почетка и високо уздизали као и саму своју Косовску Епопеју. У целој Србији налазе се Италијани увек добро примљени и братски пригрљени; најстарији грађанин у Београду је добро познати Италијан! И из ових неколиких обавештења излази на видик очити доказ, да српски народ не само љуби с особитом љубављу Италију и Италијане, већ да би било потребно, или боље, морали би да нам буду најприроднији и најбољи савезници у будућности, тако јувач

ки и верни, као што су знали да се покажу у данашњој крвавој борби.

Света је дужност, дакле, праве националне штампе да не поквари добре услове срећног расположења у односима, који се јављају код Италије према Србији, и да се избегну фаталне последице, а и за будући мир и срећу Италије не мање него ли Србије. Италијански народ дао је у прошлости доста доказа своје сјајне увиђавности у својим сопственим интересима. Разумни радници и, специјално индустријски и трговачки кругови требало би од сада да буду боље упознати и да студирају услове у Србији, потребе средства и обичаје овога народа, да би се млада индустрија, трговина и богата културна средства италијанска могла упутити, одмах после рата ка овим пределима празим, стабилним и сигурним путем, као носилац прогреса и цивилизације у обостраном интересу суседних народа. Ето једног широког поља за рад у овом часу за италијанску штампу и за сваког појединог грађанина ма кога позива био!

Међутим, италијански интереси на Јадранском Мору, о којима се сада тако живо дискутује, могу извесно бити оставарени, као што је вероватно даће и бити, и у облику позитивних споразума војних и политичких, допуштајући слободно Србима могућност да пригрле Италију као добродетелку и да широм отворе врата њеној култури и њеној економској експанзији. У осталом, то је једини начин да себи осигура приврженост Србије, одакле би се могла припремити за неизбежне конфликте и напоре против реванша Немачке у даљој или ближој будућности.

Пријатељица Србије, то је синтеза истинских, животних интереса једне слободоумне Италије према блиском Истоку.

И да би поткрепили нашу тезу, наводимо из угледног листа Нарцоко завршни део чланка познатог писца Е. Г. Пародија под насловом *Југославија*.

«Нико од нас не помишља да спори Србима њихова права да расту и да се увећавају да имају излаз на Јадранском Мору; нико се не противи да дискутује с њима пријатељске по-

годбе и споразуме; ником у Италији ни на памет не пада ниједна од намера угњетавања и насиља. Али, у моменту у коме све силе свих савезничких земаља нису сувишне да задрже и одбију најезду тавтонску, потребно је да нико не сеје између нас сумњу и раздор и злу вољу; да јединство

буде потпуно, у речи и у срцу; да никаква мисао о будућем могућном ривалству, о будућим посебним интересима не узмути искрено старање за оним што је једини садањи интерес, општи, хитан и потпун заједницавања умова, духовна и тежња за заједничку одбрану и победу.»

(«Вита Модерна»)

Са ратних фронта

Са солунског фронта

— Француски коминике —

Солун, 5. маја

Прејуче је извршен препад на непријатељске ровове западно од Битола. Број војника које су Енглези заробили прејуче јесте 96 а не 85. Јуче је била врло јака локална акција у центру завијутка Црне Реке. Магла спречава сваку операцију на великом делу фронта.

Француски коминике

Париз, 5. маја.

У току претпрошле ноћи Немци су вршили јаке нападе у области северно од воденице Лафа а. Сви су ови напади одбијени. Немци су претрпели огромне губитке. Заробљено је много војника.

Северо западно од Брејан-Лаона, немачки су одреди, у више маха вршили јуриш да се приближе француским линијама на сектору, код мајора Дојера, и Етије-де-Шеврињи. Претрпели су тешке губитке не постигнувши никакав резултат. У Шампањи, сукоб патрола у области брда Корнилеа; заробљено је војника

Децније. — Немци јуче нису поновили нападе у области северно од воденице Лафа а где Французи држе своју линију. Француском је ватром осујећен немачки препад код Мајора Фродмонг. Французи су осетно напредовали источно од Кроне и заузели неколико ровова у области коте 108; заробљен је познат број војника. Доста јака артиљериска борба на платоу Калифорни.

Солунски фронт. — (задоцнио) Нападом од Црне Реке французи су заузели на фронту од 800 метара једну серију утврђених места која су Бугари бра-

нили са огорчењем. У току последњих операција Бугари су појачали трупе са једном дивизијом која је дошла из Бугарске.

Румунски коминике

Јаш, 5. маја.

На румунском фронту пушкарње и артиљеријска акција на разним секторима. Непријатељ је нарочито бомбардовао област села Ретедеа, села Сураје и руске ровове у области Падирса. Руска је артиљерија успешно одговарала, бомбардујући групе непријатељских радника у области села Вадул Роска.

Италијански коминике

Рим, 5. маја

На фронту Јулијанских Алпа, реакција непријатеља се манифестовала јуче али је свуда одбијена благодарени јаком отпору наших трупа. У околини Бодра и на вису Плаве кота 373 одбијени су лако мањи непријатељски напади. Борба у зони између Руко и Водиче била је огорчена и дуга. Маса непријатељских војника, потпомогнута артиљеријом у више маха су напале наше нове положаје. Сви су ови напади одбијени и стеновити бастјон брда Руко од коте 611 до коте 524 остао је у нашим рукама. Сем тога мисмо осетно напредовали ка вису коте 652. У зони источно од Горице учестани непријатељски напади нарочито на вис коте 174 и источно од реке Верторбицесломљени су нашом ватром. Затим наша пешадија прелазећи у контра офанзиву, заузела је, после огорчене борбе важан вис јужно од Грацисње.

На Красу, противник у очигледном циљу да смањи наш притисак у области Горице извршио је јак напад на наше положаје код брда Вугоуако и брда Флоти на северном секто-

ру платоа. Учестане колоне непријатељске пешадије кошене нашом артиљеријом и митраљезом повукле су се у неред, нешто су претрпеле врло велике губитке.

На целом фронту од Толмина до мара стална артиљериска борба из свију калибра. Непријатељска артиљерија огорчено наставља бомбардовање вароши Горице. Неколико су граната погодиле једну нашу пљску бојаницу у Чрвнићану. Има шест жртава.

Број војника које смо заробили 2 и 3 априла достиже до сада 4021 од којих су 124 официра. Запленили смо 5 других топова малог калибра. Претпрошле ноћи наш је дивизијабл летео над долином Фрижидо и бомбардовао је непријатељске логоре.

Руски коминике

Петроград, 5. маја

На западном и румунском фронту пушкарње и активност извјадница.

На кавкаском фронту у области Келер-Ками-Акваба јужно од Ерзица у против напада истисли смо Курде из наших ровова које смо изгубили дан раније. У Месопотамији, на реци Бали, у области Шалхасабд—Калашерване и према Омораги борба је трајала целога дана 27. априла. Ми имамо заробљеника. Наши су губитци незнатни.

Енглески коминике

Лондон, 5. маја

Месопотамија. — Министарство војно јавља да у Месопотамији од почетка овога месеца није било озбиљних сукоба. Међутим, у суксима у близини Д-фи-Абаса, заробљено је 136 војника.

Солунски фронт (задоцнио). Ноћу између 2 и 3 априла Енглези су помакли линије у напред на фронту од 5000 јарди југо западно од Крастали, у дубини од 500 јарди. Они су учврстили задобивене положаје. На фронту Струме Енглези су заузели село Купри и заробили неколико војника. Наше трупе су освојиле нетакнуте непријатељске линије југо западно од Ернекеја на фронту од 3000 јарди и заробили 70 војника. Наши су губитци незнатни. Наши су хидроплани успешно бомбардовали два логора у близини

ФЕЛТОН

Енглези за Србе

— Једна лепа свечаност у част српских ђака —

Нису ретки дани у које се у јавним гласилима не износе поједине радње наших моћних савезника Француза или Енглеза, којима се не само исказују неизмерне симпатије према нашем народу већ му се у мноштем ублажава бол за поробљеном отаџбином и појачава вера и нада на што скорије њено ускрснуће и ослобођење испод туђинског ропства, и ствара уверење да ће она ослобођена и обављена, бити много, много већа, дивнија и силвија, у којој ће се будућа поколења моћи слободно развијати и све више и више ближити својом цивилизацијом својим просвећеним

заштитницима: Французима и Енглезима.

Тако, неумрла гђа Харлеј и смрћу својом запечати неизмерну своју љубав према српском народу, који ће је сачувати у најлепшој успомени кроз векове будућих поколења за чију срећу ова племенита душа паде као жртва угњетача српскога племена.

Велика добротворка српскога народ, племенита гђа Леди Пеџет изгледа да је мсли и ве ради ни за себе ни за свој народ толико колико ради за српски народ; изгледа, а то потврђују њена дела, да она за Српство и живи, јер поред сићних добре-

чинстава, учињених српском на роду као једној целини, све је где ствара задовољство и појачава веру у лепшу и светлију будућност и оном малом делу Срба који је избегао у варош Кану. У 120. броју «Правде» од 1. т. м. то је лепо оцртано а из њене посланице, упућене Србима, видно одскаче туга и бол ове племените Енглескиње за поробљеном Србијом и најважније жеље за њеним ослобођењем «када ће звезда Србије поново да заблеста новим и већим сјајем него икад».

Па и сама енглеска дечица, упозната од својих родитеља и учитеља о Србима, сећајући се својих малих другова — Српчића — шаљу им поклоне и најтоплије жеље за што скорији повратак у слободну Србију. Тако енглески малишани из Е-

динбурга, и то: мали Кенес Вил са својим друговима, послао је пре месец дана ђацима оvd. српске избегличке школе поклоне у бисквитима и разним слаткишима са уверењем, «да ће ускоро имати своју отаџбину повраћену» и надом, да ће «из овог рата изаћи спашени».

Мали Српчићи, ганути оволиком пажњом својих другова из Енглеске захвалили су им се писмом на поклону а још више на усрдним жељама за што скорији повратак у ослобођену Србију и с тврдим уверењем казали су им: «Та и вратићемо се, јер видимо да се за ослобођење наше отаџбине боре и ваши родитељи».

Да, мали Српчићи ово су могли казати с највећим уверењем, јер свакодневно гледају како читаве поворке Енглеза

иду на бојиште да пролоне душмане Србинове, да ослободе отаџбину Србинову.

То уверење малих Српчића, још више је појачано на дан 30 априла т. год. јер су тога дана осетили колико за њих топло и силно куца енглеско срце и колико љубави има у души сваког Енглеза за срећу и величину српског народа. На тај дан приредио је спортовску представу у логору своје чете уважени енглески капетан г. Џанкин, енжењер, који нам је са својих добротинстава српској бојници и просвети веома познат.

На ову забаву позвао је, поред осталих, и ђаке српске избегличке школе са својим наставницима ради чега су тачно у 14 и по часова дошла три велика аутомобила у која се сместило преко 100 ђака са

непријатељских линија.

Претпрошле ноћи водиле се борбе у Билекуру. Наше су трупе имале нове успехе и допрле су до западних граница овога села. Званичан немачки коминике помиње, да су, под силним притиском енглеског напада били приморани да напусте неколико положаја у селу Ре.

Јуче су наше трупе заузеле потпуно Билекур и заробиле око шездесет војника. Село око чијег завоја се води стална борба од 20 априла, налази се у нашим рукама.

Руски социјалисти и рат
— Принцип народности —

Рим, 5. маја.

Нарочити дописник «Коријере дела Серза» у Петрограду телеграфише: »После многих лутања руска социјалистичка странка стекла је убеђење за продужење рата до краја и потпуно уништење немачког милитаризма неопходно управити међународне правде Вође руске социјалистичке странке изнели

су своју тезу о ослобођењу потчињених народа. Они мисле, док народи не буду ослобођени да сами управљају својом судбином, док има народа под јармом јачих народа, не може бити могућег јаког мира.

Извлачећи логичне закључке из овог принципа, руски социјалисти признају да једино потпуно уништење немачке силе може дозволити потпун триумф принципа народности.

Немачка држи и угњетава Анзас Лорен и један део Пољске. Ова је такође најача бедем распарчавања Аустро-Угарске и Турске, неопходно потребно да се осигура независност народа које оне потчињавају.

Руски се социјалисти не заносе илузијом о могућности да се оствари овај програм без потпуног слома Немачке и њених савезника. Према томе, не само што неће да чју о сепаратном миру него су они помамни противници сваке идеје о преданом миру који би оставио стег мање више у истом стању у коме се налазио пре рата.

Немачка ће понудати мир.

Из Цириха јављају: Потврђује се јест да је се Немачка обратила Италији с молбом да ли би она, користећи се добрим везама се Споразумом, приста да поднесе Савезницима предлоге мира које Немачка спрема на основи «Статус кво анте беду» и на основи расчлањавања неких народности, у замену за колонијалне уступке. Немачка би хтела отпочети преговоре у главним линијама, не улазећи у детаље, пре сазива једне конференције. Савезници неће пасти у ту замку!!

Позориште.

Сутра у суботу даје се у нашем Позоришту *Нели Розје* комедија у три чина написали, Паул Билан и Морис Канинан, превео с француског Адам Мандровић.

Објава

Од 4. ов. мца издавање се новчана помоћ српским избеглицима у канцеларији Владних Комесара.

Помоћ ће се издати од 8 до 11 и по и 16—18 часова и то овим редом:

- 4. маја од бр. 1—200
- 5. » » » 200—400
- 6. » » » 400—600
- 7. » » » 600 и даље

Сваки од избеглица дужан је понети за собом свој пасош. Само по овом утврђеном распореду помоћ ће се издати а ако би који од избеглица случајно или услед болести пропустио да дође одређеног дана према означеном броју нека се пријави 8. ов. мца јер му се пре неће његова помоћ моћи издати.

Из канцеларије Владних Комесара 2. маја 1917. год. Број 1978 у Солуну.

Из Финансиске Делегације.

Овадашња Финансијска Делегација добила је извештај од Господина Министра Грађевина, да се послови, око новчаних пошиљака за Србију, савшавају у Женеви, код Српског Црвеног Крста, сдмех, и истог дана, кад налог приспе, новац се предаје Банкама, осим за део Србије под Бугарима, где сметње не престано трају.

среће и задовољства а окићени енглеским требожкама, вратише својој школи са узвицима: „Живела Енглеска“ иссећи у души дуг захвалности на оволикој пажњи и веру, да није далеко дан у који ће се вратити у своју слободну стајбину за коју и племенити Енглези нештетно пролевају своју крв.
2 V 1917. год. Солун.
Каменогорац.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Олги Ђурашиновић Старо црквена ул. бр. 11 Београд Тво је писмо од 6 III као и све остале карте редовно добијам и чуди ме да ти не добијаш моје карте кад ја непрестано пишем. Воја Анђелковић је заједно са мном, такође је жив и Лазар Јовановић јави његовој сестри.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Берн. Из Берлина јављају: Немачка штампа продужује да коментарише одлуке неутралних и савезничких листова о конференцији у Шгокхолму. Органи социјалистичке већине износе да је потребно да социјалисти ратјуђних странака и неутралних држава учествују на седницама те конференције на којима би се радило да се закључи мир и да се васпоставе међународни односи. Они критикују енгл.ске, француске, америчке и италијанске социјалисте што одбијају да учествују на конференцији посматрајући је као маневар кајзера да спасе Немачку.

Атина. — Многобројни аутентични извештаји тврде да је од неко време краљ Коостантин јако узнемирен услед узурпације грчког народа, коју су немачки пораз, револуција у Русији и интервенција Америке проузроковали. Пре петнајест дана, он се решио да абдицира и да се склони у Швајцарску. Припреме за пут извршене су у Татоју. Али је краљ одустао од свога пројекта у последњем моменту по савету из Берлина који му је препоручио да се образује кабинет Злимиса и да се жртвује неколико германфила да би обмануо Споразум, уверавајући га, да ће се променити политика и сласти му престо. Драгађаји који се одигравају у Атини показују да се краљ Константин управља по савету из Берлина.

Париз. — »Матен« сазнаје преко Амстердама из Берлина следеће: Пошто је немогуће осигурати поштанске везе са Штанијом, Мексиком, централном и јужном Америком, Кином и Сијамом поштански саобраћај са тим земљама је укинута. Берн. — »Фремденблат« јавља да су Немци пронашли средство да извлаче из воде, после рата, савезничке потопљене лађе по океанима и да спасу робу које су оне преносиле. Образложено је у Немачкој друштво које је намењено да експлоатише ово откриће.

Петроград. — Једна делегација целе кавкаске војске приспела је овде да изрази поштовање Провизорној Влади. Министри Некрасов и Керенски одговорили су делегацији да је

пре свега потребно да се заврши отпочето дело слободе. Да би се оно постигло, потребна је унутрашња слога у учвршћавању пријатељских веза са Савезницима. Влада чини све што је потребно да заврши рат. Али се он може завршити само победом Велике Русије.

пре свега потребно да се заврши отпочето дело слободе. Да би се оно постигло, потребна је унутрашња слога у учвршћавању пријатељских веза са Савезницима. Влада чини све што је потребно да заврши рат. Али се он може завршити само победом Велике Русије.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај —
Солун, 5 маја

4. маја артиљериска борба у колико је то магла допуштала. У борбама предњих пешадијских делова заробили смо десетак бугарских војника.

Наши авијатичари успешно су бацили 36 бомби на непријатељске логоре и слагалишта.

Шпанске мере

Мадрид, 5. маја

Француска је влада предила шпанској влади једну ноту која се односи на скорашња торпиранија у шпанским водама. Председник владе Гарчиа Прието изјавио је да ће шпанска влада предузети озбиљне мере да се осигурају воде и да ће употребити средства која ће наред судати као довољна.

Пожар у Сен-Кантену

Париз 5 маја

Према дописнику »Дејли Мелд« избио је велики пожар у Сен Кантену. Чуле су се многобројне експлозије иза непријатељских линија између Лена и Сен-Кантена.

Наименовање министара

Њу Јорк 5. маја

Председник је Вилсон образложио министарство војно. Г. Барук, краљ челика наименован је за министра муниције, г. Валлар председник железничког друштва, Бај Балтимота и Охаје наименован је за министра транспорта.

Тражи се

да се купи: двоглед, фотографски апарат и писаћа машина. Обратити се уредништву „Вел. Србије.“

Смиљани Даниловић удовица Прељине окр. Руднички јазла Драгутин Даниловић да је жив и здрав. Моли да му јави о својима преко Београд. Новина а на пошту бр. 84.

Посећујте

једини српски ресторан I. реда „Подриње“

преко пута наше финансијске Делегације, до рибарске пијаце, улица Булгароктон бр. 34, горња спрат.

Дмаћа српска кујава под управом мсје жене, вина I ог квалитета, кас: грчко, талијанско, француско медок, а за нарочиту препоруку старо црно »Велика Србаја« у флашама.

Послуга одлична, чистота примерна. Цене су умерене.

Закупац

Раја Томић Лозничанин.

Дневне вести

Војвода Путник.

Јуче изјутра умро је у Ници после дугог боловања војвода Радомир Путник, наш прослављени војсковођа, који је управљао српском војском у сва три наша последња рата, водећи је из успеха у успех, док није подлегла удруженој сили три државе.

По решењу Краљевске Владе његов ће се погреб извршити о државном трошку.

Признанице из Србије.

Црвени Крст из Женеви известио је овадашњу финансијску делегацију, да јој је послао у две партије око дехиљаде нових оргиналних признаница о испорукама послатог новца у Србију.

Интернирани и заробљени.

Обвештајном бироу у српског Црвеног Крста у Солуну потребне су тачне адресе свих оних интернираних и заробљених грађана, војника и официра,

који се већ дописују са својим рођацима и пријатељима. Стога моли сваког оног ко има тачну адресу било свога рођака, било пријатеља или познаника, да је одмах достави овом бироу на дописној карти.

Главни командант флоте.

Из Лондона јављају: Вице адмирал Симе узео је главну команду свију поморских снага Сједињених Држава које су испослате у европске воде. Симе је свакодневно у контакту са шефом нашег поморског генерал штаба.

Рад Црвеног Крста.

Рад Црвеног Крста у Женеви тако је организован, да се према званичном извештају који је јуче стигао, послови савшавају ажурно, т. ј. све суме које стигну једног дана истог се и испошљу у Србију.

Изузетак је само за пошљике намењене за део Србије који држе Бугари, где сметње непрестано трају због крајње бугарске тврдоглавости и бруталности.

колико их љубе и воле и који ће их пре издоби на своја јуначка рамена да боље виде извешће појединих тачака програма приређене забаве. Све се утркивало да им покаже да они нису напуштени и заборављени све се утркивало да их увери да је ствар њихова ослобођења њихове миле отаџбине — ствар племенитих Енглеза и њихових моћних савезника.

О, велика је душа велике енглеске нације. О, велика је утеха за српски народ што у тој души има за њега пространа места.

Нека је хвала г. Цејкину из овој најтоплијој пажњи према српским малишанима, нека је хвала енглеском војнику који умуде раширити недра и отворити срце пуно милости за наше Српчиће, који се, — пуни

својим наставницима и г. Радославом Лазаревићем директором кумановске гимназије. У 15 часова и 10 минута стигло се у логор где је ђаке дочекао г. Цинкин са г.г. официрима и мноштвом војника из његове и других јединица енглеске војске. При улазу ђака у сав круг логора у коме ће се одржати забава, бурном акламовању ђака, праћеном силним аплаузом није било краја.

О самој забави о, поклонима датим деци у разним слаткишима и закуски приређеној ђацима и њиховим наставницима није потребно ни говорити, јер је познато да су Енглези у томе ненадмашни, али се мора истаћи оно њихово утркивање, почев од редова до највишег официра, који се ту десно: који ће што више показати нашој деци

Нове књиге

Ишла су из штампе и пуштена су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Ђ. Лазаревића. Цена 0'50 д.

На помолу. Од Ива Типника. Цена 1'50 д.

Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Цвеће. Српска читанка. Приредила Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. Приредила Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50 д.

Вожур. Српска читанка, Приредила: Љуб. Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50.

Књиге се могу добити:

1) Код издавача Николе Л. Вржића, новинара, у уредништву «Велике Србије» у Солуну, за чију се адресу треба обратити и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића црњанина, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;

3) У српској књижари М. Ристивојевића улица Ники 35 уз ресторацију Београд.

4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да жупља претплату и врши поштоване.

Кафану „Авала“

Више ресторана »Београд«

Ники ул. бр. 35 — морско пристаниште

Узео сам под закуп од 1. маја и одпочео рад. Исту сам радњу реновирао и у свему удесно по српском начину.

Снабдео сам је са чистим природним пшћем, одличном српском кафом и осталим.

Препоручујући се мојим Србима, молим их да ме посећују и пробаве слободно време уживајући у лепом изгледу на море.

Два билијара стоје на расположење за играње.

Моли за посету
Васа Стојковић, Београђанин

СИНОВИ Г. А ЕРЕРА И К^О ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипака, пантлика, платна мушета Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије итд.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Ко једном попуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити о њеној каквоћи зато:

Препоручујемо г. г. пушачима да и даље пуше само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„Салоника“

Каиро — Александрија — Солун

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првм највећом наградом на изложби у Филаделфији

На продају у свима дуваницама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

Сифилис и све венеричне болести лечи са потпуним успехом

директор болнице венеричних болести у Солуну

Д-р Арист. Христовулу

прима у својој клиници од 3 до 6 и по час. по подне.

Улица Егнатија бр. 314.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики	дин.	1'---
„ Гиубек	„	0'80
„ Јаки	„	0'65
„ Аџрос	„	0'50

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гјбаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, ђулбастаја и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер.

Српско Трговачко друштво а. Д. СОЛУН

Улица Победи бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и Савезничке државе.

Врши на својој благајни мењање — размену свих позваних монета по повољним дневним курсезима.

Прима транзитну робу у своје транзитне магацине — артрпоте у Солуну.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профитантом.

Продаја искључиво савезничким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталој по курсу.

Улица Франк бр. 32. — Солун.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35. — у агради француске болнице — а од 2—4 по подне у своје стану, ул. престолонаследника Ђорђа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожна убризгавања Неокватарзана као и новог француског препарата „Галил“ противу сифилиса.

Уредништво „Вел. Србије“ прима огласе по умереној цени.

† Милован Ј. Бојовић

резерв. пешад. капетан II класе

Хрбро је погинуо 28. априла 1917. г. на Добром Пољу при нападу са својом четом на средњи рид.

Служио је као за ослобођење своје миле Отџбине, а сахрањен у Суботском у војничком гробљу 30. априла оставивши за собом вечито ожалостиву браћу, сестру, жену и троје ситне деце, који га у Србији жељно очекивају.

Слава ти драги, меј Миловане, и нека ти је лака српска земља у којој ћеш почивати.

ВЕЧИТО ОЖАЛОШЋЕНИ синовац Ђорђа, на служби у министар. војном.